

naje luminoase, câștigate, care prin unitatea lor morală și de faptuire, prin intransigența lor în apărarea avutului obștesc, dau greutatea specifică piesei și spectacolului; aceasta, bineînțeles, și datorită interpretelor.

Printre aceștia, de pildă, Sinka Károly în rolul inginerului Sava, înfățișat ca un personaj plin de înțelepciune, pondere și prestanță; Csorba András, care a compus figura inginerului-șef Varlam, om plin de autoritate și pătruns de sentimentul dreptății și al cinstei; Kiss László, care ne-a înfățișat chipul sincer și pasionat al meșterului Dima; Tóth Tamás în fermecătoarea figură a zugravului-tenor Luigi; Tarr

László în „misteriosul” și simpaticele Pavel Balaban; și, în sfârșit, Farkas Ibolya, care împrumută un aer plin de tinerețe Sandei (s-ar putea afirma însă că tinerețea actriței e mult prea pronunțată, transmitând personajului o notă de timiditate și fragilitate pe care îndeosebi o tânără ce lucrează atât de activ pe un șantier, ar fi trebuit de mult s-o depășească).

În spectacolul de la Teatrul Secuiesc de Stat din Tg. Mureș, există o unitate organică de stil, creată prin munca atentă a colectivului de actori, pe baza unei viziuni regizorale competente.

Ion Chereji

CALITĂȚI NEVALORIFICATE

Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale”: *Oameni de azi*
de Lucia Demetrius

Premiera: 7 noiembrie 1959. Regia: Beate Fredanov. Decoruri și costume: Traian Nițescu. Distribuția: Alexandru Drăgan (Dr. Vasile Murgu); Laurențiu Azimioară (Zăplan); Iulian Copacea (Traian); Tzenca Velceva — Ileana Tarnavski — Stela Popescu (Anicuța Dobrotei); Gheorghe Marinescu (Ghiță Cotoroiu); Anca Ionică (Lenuța); Stan Ion (Trandafir); Dorel Juster (Grigore); Nicolae Ușurelu (Sandu); Constantin Tamaș (Titu); Doina Dumitrescu (Marta); Mihai Ciucă (Dr. Florinel Petrescu); Anda Caropol — Tzenca Velceva (Floarea); Florin Dumbravă (Nică); Iulian Copacea (Onofrei); Sebastian Papaiani (Ion); Stan Ion (Costache); Valeria Nan (Tanța); Sebastian Papaiani (Toma).

Lunga și frumoasa carieră a piesei *Oameni de azi* de Lucia Demetrius și-a căpătat recent îndreptățirea, cu prilejul interpretării pe care i-au dat-o studenții Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică (clasa Beate Fredanov, asistentă Zoe Stanca-Anghel), deși sintem nevoiți, de la bun început, să spunem că studenții-actori și-au valorificat în insuficientă măsură calitățile în acest spectacol.

Fără îndoială că Alexandru Drăgan (interpretul doctorului Murgu) are calități reale pentru scenă, caută să exprime direct, fără artificii, complicatele frământări sufletești ale personajului. Totuși, în momentele-cheie, interpretul a fost lipsit de profunzime, iar jocul său egal, monocrom, n-a ajutat la descifrarea integrală a personajului și a evoluției acestuia. Printre altele, superficial și neconvingător a fost momentul în care secretarul de partid, Grigore, secretarul sfatului, Onofrei, și învățătoarea Marta îi arată că activitatea profesională nu poate fi despărțită de cea politică, deși această scenă care declanșează un șoc determinant în conștiința doctorului se cuvenea să fie tratată cu deosebită atenție. De asemenea, demascarea lui Florinel Petrescu a apărut puerilă.

Doina Dumitrescu avea toate șansele să realizeze rolul învățătoarei Marta, de care o apropiau figura luminoasă și înflăcărarea juvenilă, dacă ar fi putut să-și învingă crisparea ce-i imobiliza bunele intenții, dacă ar fi renunțat la zîmbetul ușor forțat și la rostirea alintată a replicilor în scenele lirice. Din cauza acestor deficiențe, interpreta a ratat scene importante, ca aceea în care-l înfruntă pe doctorul Petrescu sau în care încearcă să-l corecteze pe Murgu.

Nici Dorel Juster n-a intuit cu destulă înțelegere dificilul rol al secretarului de partid, Grigore, și n-a reușit, prin urmare, să contureze profilul activistului de partid, energic, inteligent, convingător.

Pe linia bunelor interpretări consemnăm frumoasa realizare a lui Iulian Copacea (Onofrei), care a distribuit cu finețe umorul în scenele izbucnirilor stângiste ale personajului, redînd de asemenea temperamentul tumultuos al acestuia. Sebastian Papaiani a demonstrat prin calitatea jocului scenic că un rol neînsemnat, ca acela al Ciobanului, poate reține atenția; Laurențiu Azimioară, interpretul lui Zăplan, a avut câteva accente sincere, mai ales în a doua parte a piesei, iar Anda Caropol a

transmis cu o molipsitoare jovialitate, optimismul tinerei țărance, Floarea.

Din grupul personajelor negative, Gheorghe Marinescu (Cotoroiu) și Ileana Tarnavski (Moașa) au realizat compoziții colorate, știind să evite alunecarea spre șarjă. În schimb, Ana Ionică (Lenuța) și Stan Ion (Trandafir) și-au descifrat doar parțial partitura scenică, prima cu masca încruntată și imobilă a chiburoaicei, cel de al doilea scrișnindu-și cu monotone replicile. Mihai Ciucă (doctorul Florinel Petrescu) a avut un aer distrat, absent, diminuând astfel contraacțiunea pe care o reprezenta personajul său. L-am fi vrut

mai „escroc“ (și „escroc sentimental“, cu treceri variate și nuanțate).

Decorurile lui Traian Nițescu n-au avut prea multă originalitate, dar pictorul-scenograf a distribuit cu economie elementele de decor în mica scenă a studioului, oferind astfel suficient spațiu pentru joc.

Fără să neglijăm excepțiile, socotim că studenții Institutului de Artă Teatrală au fost prea puțin ajutați în interpretarea piesei. De aceea, spectacolul a părut mai degrabă o lectură colectivă decât o interpretare artistică. Păcat. Unele elemente valoroase și-ar fi putut evidenția înzestrările.

Mihai Crișan

URMĂRIIND VIAȚA SPECTACOLELOR

AMĂNUNTE CARE SUPĂRĂ

Teatrul Municipal: *Tache, Ianke și Cadir* de V. I. Popa

Ne întrebăm adesea, câte dintre spectacolele trecute prin încercarea grea a suteilor de reprezentații își pot păstra neștirbite virtuțile inițiale? Ne-am pus această întrebare și în legătură cu spectacolul *Tache, Ianke și Cadir* de la Teatrul Municipal, ajuns astăzi la cea de-a 376-a reprezentație. Despre el, după premieră, se scria: „Un spectacol viu, amuzant și inteligent...“, „Așa cum se joacă la Teatrul Municipal, *Tache, Ianke și Cadir* constituie un spectacol excelent“.

Ce s-ar putea scrie azi despre el? Iată o rațiune suficientă pentru a revedea cu mult interes spectacolul cu această piesă a lui Victor Ion Popa.

Bine gândit inițial, nu s-ar putea spune azi că spectacolul, în liniile sale mari, își vede alterată substanța comică, după cum, de asemenea, nu s-ar putea afirma că mesajul textului: „român-ovrei-turc, oameni estem“, rostit de autor într-o vreme când prigoana rasială era necrutătoare, nu s-ar transmite și azi în spectacolul de la Municipal, cu emoție, cu limpezime, cu aceeași caldă rezonanță ca și la premieră, în ciuda ritmului care a scăzut pe parcurs. I se reproșează regizorului, la premieră, ne-realizarea ritmului, îndeosebi în actul III; acum, observația este valabilă și pentru restul spectacolului. În actul II, de exemplu, scena prinzului sau a jocului celor trei personaje, pentru întietatea numelui

pe firmă — când în acest sens se trag bilețele din căciula turcului — trenează peste limitele stabilite inițial. Totuși, spectacolul se urmărește încă cu interes. Acest interes este susținut de interpretarea fidelă și conștiințoasă a unor actori care, deși nu toți fac parte din distribuția de la premieră, se străduiesc să mențină nealterat conținutul și conturul plin de culoare și farmec al personajelor. Vom menționa, în primul rând, pe Carol Kron, care, ca și la premieră, excelează în rolul lui Ișig-Ilie, rol care a câștigat parcă pe parcurs în dezvoltură și în naturalitate. Cu toate că nici acest actor nu a putut rezista tentației de a adăuga măcar o replică — ce-i drept, nu din cele mai compromițătoare pentru autor (când se răstește Ianke în actul II la el, Carol Kron se ferește cu replica, inexistentă în text, „nu dădea în Gambetta“) — actorul merită laude pentru modul viu și viguros cu care marchează și astăzi prezența în scenă a acestui tip de lichea, rapace și odios.

Fără să alunecă în șarjă sau exprimate exterioră, G. Aurelian reușește cu convingere, umor și duioșie, să impună spectatorului imaginea jovială, plină de neastîmpăr, a lui Ianke. I se poate reproșa însă o notă de exagerare a sentimentului de amărăciune, pe care îl provoacă piedicile ce se ivesc în calea căsătoriei fiicei sale cu Ionel — sentiment consumat cu